

Åtgärdsförslag

Motverka och hantera utsatthet för sexuellt våld bland utlandsfödda kvinnor verksamma inom hushållsnära tjänster

COMMUN-AID projektet

"This publication has been produced with the financial support of the Daphne III Programme of the European Union. The contents of this publication are the sole responsibility of the authors and can in no way be taken to reflect the views of the European Commission".

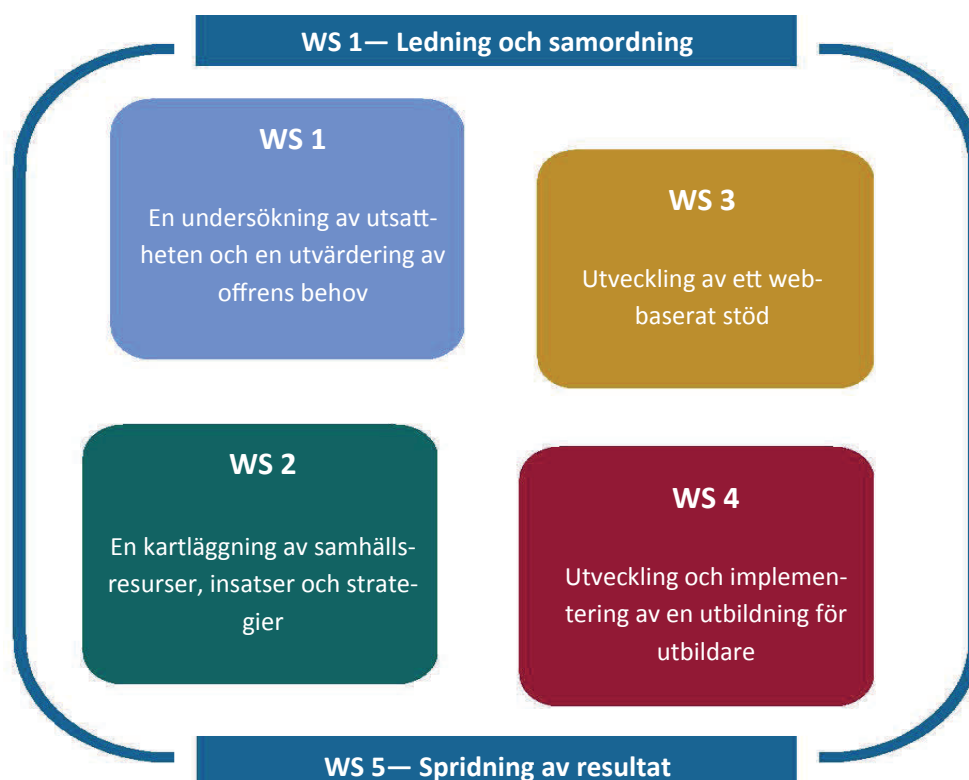
COMMUN-AID PROJEKTET

COMMUN-AID är ett europeiskt forskningsprojekt som har finansierats inom ramen för DAPHNE III programmet (JUST/2011/DAP/AG/3272) och har genomförts i fem europeiska länder (Grekland, Cypern, Österrike, Sverige och Slovenien) tillsammans med experter från Nederländerna.

Projektet syftade till att öka möjligheterna för utlandsfödda kvinnor verksamma inom hushållsnära tjänster att agera vid utsatthet för sexuellt våld genom att utvärdera och förbättra samhällsförankrade insatser.

COMMUN-AID projektet har genomförts under två år och har åstadkommit följande:

1. Bidragit till kunskapen om kvinnornas upplevelser av utsatthet för sexuellt våld och identifierat kvinnornas behov genom kvalitativa forskningsinsatser.
2. En kartläggning av tillgängliga samhällsresurser, insatser och strategier riktade mot utsatta kvinnor verksamma inom hushållsnära tjänster samt genomförda intervjuer med verksamma professionella på området.
3. Skapat ett kulturellt och språkligt anpassat webbaserat stöd för utsatta kvinnor verksamma inom hushållsnära tjänster tillgängligt på 14 olika språk (<http://www.domesticworkersupport.info/>).
4. Utformat en utbildning för utbildare som syftar till att förebygga utsatthet för sexuellt våld mot kvinnor verksamma inom hushållsnära tjänster.
5. Genom utbildning, konferenser och seminarier, vetenskapliga publikationer och nyhetsbrev ökat kunskapen bland professionella, så som beslutsfattare, forskare, kvinnojourer och andra ideella organisationer, verksamma inom hushållsnära tjänster och samhället i övrigt om problemet med sexuellt våld mot utlandsfödda kvinnor verksamma inom hushållsnära tjänster.

ÅTGÄRDSFÖRSLAG

De åtgärdsförslag som presenteras nedan är en sammanfattning av den kunskap som COMMUN-AID projektet bidragit till. Åtgärdsförslagen syftar till att öka kunskapen hos beslutsfattare, myndigheter och organisationer, ideella organisationer samt hälso- och sjukvård i arbetet med att motverka och hantera problemet med sexuellt våld mot utlandsfödda kvinnor verksamma inom hushållsnära tjänster. Åtgärdsförslagen syftar även till att bidra till en ökad förståelse och en gemensam kunskapsbas rörande sexuellt våld mot verksamma inom hushållsnära tjänster liksom att tjäna som stöd i professionellas planering, implementering och praktik.

Åtgärdsförslagen har formulerats utifrån de olika delarna i COMMUN-AID projektet:

- (a) En kvalitativ intervjustudie med 66 utlandsfödda kvinnor verksamma inom hushållsnära tjänster utsatta för sexuellt våld från Österrike (n=15), Cypern (n=16), Grekland (n=20) och Sverige (n=15).
- (b) En genomgång av relevanta europeiska publikationer i fem vetenskapliga databaser (PUBMED, SCOPUS, WEB OF SCIENCE, EBESCO och HEINONLINE) rörande sexuellt våld mot utlandsfödda kvinnor verksamma inom hushållsnära tjänster.
- (c) En kvalitativ intervjustudie med 55 verksamma från olika sektorer i de olika projektländerna: ideella or-

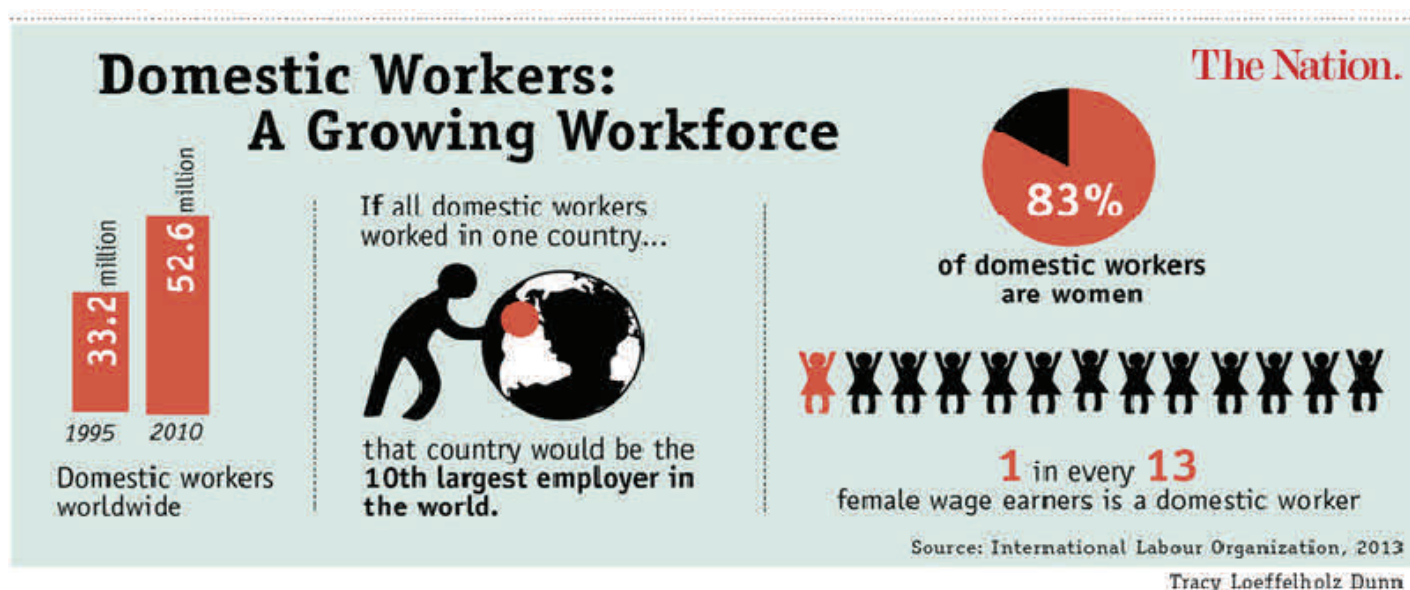
ganisationer (n=25), myndigheter/statliga organisationer (n=21), privata företag (n=3), fackförbund (n=2), arbetsgivarorganisationer (n=1), övriga föreningar (n=1) och övriga (n=2).

- (d) En kartläggning av tillgängliga samhällsresurser, insatser och strategier har genomförts i projektländerna.
- (e) En utbildning för utbildare har utvecklats med grund i den kunskap som framkommit genom COMMUN-AID projektet i syfte att utbilda verksamma på området. Utbildningen har utvärderats genom att 10 verksamma har genomgått utbildningen i varje projektland.

Åtgärdsförslagen är inordnade under fem huvudrubriker:

- Att stärka utlandsfödda kvinnor verksamma inom hushållsnära tjänster
- Professionellt stöd efter utsatthet för sexuellt våld
- Arbetsrättsliga perspektiv
- Allmänhetens medvetenhet
- Forskning och övervakning

Samtliga åtgärdsförslag ska förmedlas till verksamma på området i projektländerna samt i övriga europeiska länder.

Att stärka utlandsfödda kvinnor verksam inom hushållsnära tjänster

Följande åtgärdsförslag syftar till att öka förmågan bland utlandsfödda kvinnor verksam inom hushållsnära tjänster att hantera utsatthet för sexuellt våld.

Åtgärdsförslag #1

Utlandsfödda kvinnor verksam inom hushållsnära tjänster bör få möjligheten att utveckla personliga färdigheter i att hantera utsatthet för sexuellt våld genom särskilda utbildningsprogram.

Åtgärdsförslag #2

Utlandsfödda kvinnor verksam inom hushållsnära tjänster som anställs via rekryteringsföretag bör ges möjlighet att gå introduktionsprogram, antingen i hemlandet eller mottagarlandet.

Vad vi vet

COMMUN-AID projektet har funnit att många av de utlandsfödda kvinnorna verksam inom hushållsnära tjänster utsatta för sexuellt våld:

- Inte hade kunskap om sina rättigheter och om vart de kan vända sig för hjälp och stöd

Många utlandsfödda kvinnor verksam inom hushållsnära tjänster uttryckte ett behov av:

- Stöd avseende sina rättigheter
- Stöd avseende att hitta ett tryggt arbete
- Stöd avseende vidareutbildning
- Stöd avseende att anmäla utsatthet

Vad vi vet

COMMUN-AID projektet har funnit att många utlandsfödda kvinnor verksamma inom hushållsnära tjänster som utsatts för sexuellt våld:

- Inte sökte hjälp från myndigheter eller ideella organisationer
- Inte polisanmälde händelserna pga. rädsla att förlora sitt arbete och/eller rädsla för att bli utvisade
- Inte lämnade sitt arbete när de blivit utsatta, ofta pga. ekonomiska skäl
- Inte fick stöd från sociala nätverk

Professionellt stöd efter utsatthet för sexuellt våld

Följande åtgärdsförslag fokuserar på den service och det stöd som erbjuds offer för sexuellt våld och syftar till att förbättra kvaliteten i det stöd som erbjuds via statliga och ideella organisationer till utlandsfödda kvinnor verksamma inom hushållsnära tjänster. Detta kan ske genom att öka de ekonomiska anslagen samt genom att introducera kulturellt anpassade tillvägagångssätt och metoder. Åtgärdsförslagen förväntas kunna förbättra kvinnornas kontakt med service- och stödorganisationer samt att öka anmälningarna vid utsatthet för sexuellt våld.

Åtgärdsförslag #1

Särskilt anpassad service och särskilt anpassat stöd bör utvecklas i syfte att hantera utsatthet för sexuellt våld bland utlandsfödda kvinnor verksamma inom hushållsnära tjänster. Dessutom bör åtgärder för att förhindra utsatthet initieras.

Åtgärdsförslag #2

Redan existerande organisationer som erbjuder service och stöd och som inriktar sig mot främst våld i nära relationer bör på ett tydligare sätt utvidga sin målgrupp till att omfatta utlandsfödda kvinnor verksamma inom hushållsnära tjänster.

Åtgärdsförslag #3

Rutiner för samarbete bör utvecklas och implementeras vad gäller statliga och ideella organisationer i syfte att garantera en enhetlig standard och kontinuitet i den service och det stöd som erbjuds utlandsfödda kvinnor verksamma inom hushållsnära tjänster som utsatts för sexuellt våld.

Åtgärdsförslag #4

Tolkar och/eller kulturförmedlare bör finnas tillgängliga bland de organisationer som erbjuder service och stöd för utlandsfödda kvinnor verksamma inom hushållsnära tjänster som utsatts för sexuellt våld.

Åtgärdsförslag #5

Interkulturell utbildning bör erbjudas professionella som arbetar med utlandsfödda kvinnor verksamma inom hushållsnära tjänster som utsatts för sexuellt våld.

Åtgärdsförslag #6

Bland de organisationer som erbjuder service och stöd till utlandsfödda kvinnor verksamma inom hushållsnära tjänster som utsatts för sexuellt våld bör relevant information finnas tillgänglig på flera språk.

Vad vi vet

COMMUN-AID projektet har funnit att många utlandsfödda kvinnor verksamma inom hushållsnära tjänster som utsatts för sexuellt våld, oavsett rättslig status:

- Arbetade svart under förhållanden som inte alltid följde arbetsrättsliga utgångspunkter vad gäller lön och socialförsäkring.
- Arbetade inom hushållsnära tjänster pga. bristande språkkunskap, låg utbildningsnivå, bristande dokumentation liksom papperslöshet som begränsade personen att erhålla ett arbete denna var utbildad för.

COMMUN-AID projektet har också funnit:

- Att arbetsrättslagstiftningen i vissa länder endast berör sexuellt våld/sexuella trakasserier inom företag/organisationer och inte våld/trakasserier från kunder/klienter. Lagstiftningen gäller inte heller de som är egenföretagare.

Arbetsrättsliga perspektiv

Följande åtgärdsförslag syftar till att förbättra arbetsmiljön inom hushållsnära tjänster genom att belysa de särskilda arbetsvillkor som karaktäriserar arbete inom denna bransch.

Åtgärdsförslag #1

Följande konventioner/direktiv bör implementeras i alla länder:

- ILO:s konvention nr. 189 om hushållsanställdas rättigheter
- Council of Europe Convention on preventing and combating violence against women and domestic violence (Istanbul-fördraget)
- Direktiv 2012/29 (Brottsofferdirektivet)

Åtgärdsförslag #2

Det är viktigt att arbetsrättslagstiftning och asyl- och invandringsregler tjänar till att bättre övervaka och förbättra arbetsförhållandena för verksamma inom hushållsnära tjänster.

Åtgärdsförslag #3

Riktlinjer rörande utsatthet för våld mot utlandsfödda verksamma inom hushållsnära tjänster bör gälla oavsett om uppehållstillstånd beviljats eller inte.

Åtgärdsförslag #4

Tillgång till rättvisa och skydd bör tillförsäkras genom nationell lagstiftning, oavsett anställningsform och oavsett om uppehållstillstånd beviljats eller inte.

Åtgärdsförslag #5

All arbetsrättslagstiftning bör omfatta även verksamma inom hushållsnära tjänster. Arbetsinspektioner bör regelbundet genomföras på arbetsplatser där hushållsnära tjänster utförs.

Åtgärdsförslag #6

En utvärdering av arbetsgivaren bör genomföras vid anställningsförfarandet/avtalets ingående under tillsyn av ackrediterade arbetsförmedlingar. Tillgång till utvärderingarna bör ges samtliga som söker arbete inom hushållsnära tjänster.

Åtgärdsförslag #7

Formell övervakning bör introduceras för att tillförsäkra att arbetsförmedlingar respekterar de anställdas rättigheter och att hushållsarbete utförs i enlighet med nationell arbetsrättslagstiftning och gällande kollektivavtal.

Allmänhetens medvetenhet

Följande åtgärdsförslag syftar till belysa behovet av ökad medvetenhet inom olika grupper i samhället om problemet i ett led att öka kunskapen om mänskliga rättigheter och diskriminering på grund av etnicitet och yrke.

Åtgärdsförslag #1

Åtgärder bör vidtas för att öka allmänhetens medvetenhet om problemet med utsatthet för sexuellt våld bland verksamma inom hushållsnära tjänster.

Åtgärdsförslag #2

Informationskampanjer bör organiseras för att öka medvetenheten bland verksamma, särskilt polisen och hälso- och sjukvårdspersonal, rörande diskriminering och utsatthet för våld bland verksamma inom hushållsnära tjänster.

Åtgärdsförslag #3

Informationskampanjer bör organiseras för att motverka felaktiga antaganden och fördomar grundade i kön eller etnicitet om verksamma inom hushållsnära tjänster.

Åtgärdsförslag #4

Åtgärder bör vidtas för att förändra hur sexuellt våld och verksamma inom hushållsnära tjänster framställs i media.

Forskning och övervakning

Följande åtgärdsförslag fokuserar på behovet av utökad forskning och övervakning och syftar till att stärka kunskapsgrunden rörande sexuellt våld mot utlandsfödda kvinnor verksamma inom hushållsnära tjänster.

Åtgärdsförslag #1

Kvantitativ och jämförbar forskning bör genomföras vad gäller förekomsten av utsatthet för sexuellt våld bland utlandsfödda kvinnor verksamma inom hushållsnära tjänster.

Åtgärdsförslag #2

Forskning avseende utsatthet för sexuellt våld bland utlandsfödda kvinnor verksamma inom hushållsnära tjänster bör stimuleras på europeisk nivå i syfte att mäta och övervaka förekomsten av problemet i hela Europa.

Vad vi vet

COMMUN-AID projektet har funnit att:

- Problemet med sexuellt våld mot utlandsfödda kvinnor verksamma inom hushållsnära tjänster bagatelliseras ofta av polisen.
- Majoriteten av de kvinnor som utsatts för sexuellt våld kände sig inte bekväma med att göra en polisanmälan.
- Många av de kvinnor som utsatts för sexuellt våld var rädda för att ingen skulle tro på dem och/eller att deras fall inte skulle tas på allvar därför att det inte fanns vittnen till händelsen eller för att de var utlandsfödda.
- Det finns begränsad europeisk forskning och statistik rörande sexuellt våld mot utlandsfödda kvinnor verksamma inom hushållsnära tjänster och detta förhindrar viktiga insatser.
- Majoriteten av de kvinnor som utsatts för sexuellt våld drabbades av:
 - (a) Depression och psykosomatiska symptom
 - (b) Höga stressnivåer

- (c) Ekonomiska svårigheter pga. arbetslöshet
- (d) Misstro mot män
- (e) Misstro mot medmänniskor

En genomgång av relevanta publikationer i fem forskningsdatabaser (PUBMED, SCOPUS, WEB OF SCIENCE, EBSCO och HEINONLINE) samt 20 ledande nationella vetenskapliga tidskrifter inom områdena "Juridik", "Sociologi" och "Hälsa" resulterade i att 26 publikationer identifierades. Av dessa var det endast 12 publikationer som överensstämde med de på förhand uppställda kriterierna. Publikationerna skulle:

- (a) Vara publicerade mellan 2003 och 2013
- (b) Beröra europeiska förhållanden
- (c) Vara publicerade på grekiska, tyska, svenska, slovenska eller engelska
- (d) Innehålla en sammanfattning (abstract)
- (e) Behandla utlandsfödda verksamma inom hushållsnära tjänster och utsatthet för sexuellt våld

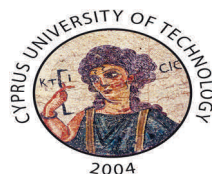
PROJEKTMEDLEMMAR

TECHNOLOGICAL
EDUCATIONAL
INSTITUTE OF CRETE

LaHeRS
THE LABORATORY OF HEALTH AND ROAD SAFETY

RutgersWPF

MEMBERS ASSOCIATIONS OF

KONTAKTINFORMATION:

Laboratory of Health and Road Safety, Department of Social Work

Technological Educational Institute of Crete, Greece

Adress: Estavromenos Street, Heraklion Crete, P.C. 71004, Greece

Telefon: +30 (2810) 379516, +30 (2810) 379514, E-mail: daphne@staff.teicrete.gr

Besök vår hemsida:

[www.teicrete.gr/
CommunAid/](http://www.teicrete.gr/CommunAid/)

This publication has been produced with the financial support of the Daphne III Programme of the European Union. The contents of this publication are the sole responsibility of the authors and can in no way be taken to reflect the views of the European Commission.